

Mineralogische straten in Stolberg, Nordrhein-Westfalen 1/2

Stolberg kende op het einde van de 18de eeuw reeds vroeg een industrialisatie en werd de eerste belangrijke industriestad van Duitsland door het voorkomen in de ondergrond van zowel zink-, lood- en ijzerertsen als steenkool.

De lokale kwartzanden werden gebruikt in de vele glasfabrieken.

In de 16de eeuw waren er veel koperslagerijen. De stad noemt zich nu 'Kupferstadt Stolberg'.

52222 Stolberg	<u>Am Goepelschacht</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Am Goldberg</u>	mineraal	<u>goud</u>
52222 Stolberg	<u>Am Grossen Rad</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Am Steinberg</u>	steen	
52222 Stolberg	<u>An den Sandgruben</u>	zandgroeve	
52222 Stolberg	<u>Cockerillstrasse</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Glasstrasse</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Goethestrasse</u>	naamgever wetenschapper	<u>goethiet</u>
52222 Stolberg	<u>Grabenstrasse</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Haldenstrasse</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Kupfermeisterstrasse</u>	mineraal	<u>koper</u>
52222 Stolberg	<u>Leimberg</u>	leem	
52222 Stolberg	<u>Matthiasschacht</u>	mijnbouw	
52222 Stolberg	<u>Mozartstrasse</u>	naamgever persoon	<u>mozartiet</u>
52222 Stolberg	<u>Obere Steinfurt</u>	steen	
52222 Stolberg	<u>Steinbachstrasse</u>	steen	
52222 Stolberg	<u>Steinfeldstrasse</u>	steen	
52222 Stolberg	<u>Steinfurt</u>	steen	
52222 Stolberg	<u>Steinweg</u>	steen	

Mineralogische straten in Stolberg, Nordrhein-Westfalen 2/2

52223 Stolberg	<u>Am Dolomitenbruch</u>	naamgever wetenschapper	<u>dolomiet</u>
52223 Stolberg	<u>Am Schacht</u>	mijnbouw	
52223 Stolberg	<u>Am Steinbruch</u>	steen- & mergelgroeve	
52223 Stolberg	<u>Ardennenstrasse</u>	naamgever plaats	<u>ardenniet-(As)</u>
52223 Stolberg	<u>Auf dem Eisenstein</u>	mineraal	<u>ijzer</u>
52223 Stolberg	<u>Auf dem Schiefer</u>	gesteente	<u>leistein</u>
52223 Stolberg	<u>Barbarastrasse</u>	mijnbouw	
52223 Stolberg	<u>Bleiweg</u>	mineraal	<u>lood</u>
52223 Stolberg	<u>Galmeistrasse</u>	mineraal	<u>galmei</u>
52223 Stolberg	<u>Hüttenweg</u>	mijnbouw	
52223 Stolberg	<u>In der Dell</u>	mijnbouw	
52223 Stolberg	<u>Lehmkaulweg</u>	kleiput (k)leemput	
52223 Stolberg	<u>Obersteinstrasse</u>	steen	
52223 Stolberg	<u>Zur Alter Glashütte</u>	mijnbouw	
52224 Stolberg	<u>Albertsgrube</u>	mijnbouw	
52224 Stolberg	<u>Am Kalkofen</u>	kalkoven	<u>kalk</u>
52224 Stolberg	<u>Am Widtmanschacht</u>	mijnbouw	
52224 Stolberg	<u>Bärenstein</u>	steen	
52224 Stolberg	<u>Erzweg</u>	mijnbouw	
52224 Stolberg	<u>Glück-Aufstrasse</u>	mijnbouw	
52224 Stolberg	<u>Klückenstein</u>	steen	
52224 Stolberg	<u>Rote Erde</u>	mijnbouw	

Stolberg, Am Goldberg

In de omgeving van Stolberg komt goud in kleine korreltjes en zeer lage concentratie voor in ertsconglomeraten zonder economische betekenis.

Map [Am Goldberg](#)
Mineral [goud](#)
Information [Gold - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, Am Grossen Rad

Het 'Großes Rad' of 'Birkenpumpe' wird in 1650 door Jan Peltzer en Christian Prym gebouwd voor de ontwatering van de steenkool Grube Birkengang.

Map [Am Grossen Rad](#)
Information [Grosses Rad - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, An den Sandgruben

Stolberg, Cockerillstrasse

De straat werd in 1830-36 door James en John Cockerill aangelegd voor het transport van kolen en zink naar Aachen.

Zij waren Britse industriëlen die de Waalse staalindustrie moderniseerden.

Map [Cockerillstrasse](#)
Information [Cockerill Strasse - Stolberg abc](#) [John Cockerill - wikipedia](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, Cockerillstrasse, Zinkhütter Hof

De koperslager Matthias Schleicher richtte in 1819 de eerste zinkfabriek op in Stolberg.

De gebouwen van het huidige *'Museum für Industrie-, Wirtschafts- und Sozialgeschichte für den Raum Aachen in Stolberg, Zinkhütter Hof'* waren oorspronkelijk de pottenbakkerij van de Glashütte die er in de 1830'er jaren werd gevestigd. Later was het nog een muziekzaal en manège.

Het museum bestaat sinds 1996, klik voor een [virtueel bezoek](#).

Map

[Cockerillstrasse](#)

Information [Museum Zinkhütter Hof](#) [Zinkhütter Hof - Stolberg abc](#)

© Pictures [Hugo Bender](#)

Stolberg, Glasstrasse

In Stolberg bestond in de 19de eeuw een belangrijke glasindustrie die gebruik maakte van de lokaal beschikbare steenkool en de kwartzanden uit Atsch (NW Stolberg). In totaal waren er 11 'Glashütte' waarvan er momenteel nog maar 1 actief is.

Map [Glasstrasse](#)
Information
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, Goethestrasse

Naast schrijver en staatsman was Johann Wolfgang von Goethe ook een mijnbouwkundige. Naar hem werd het mineraal goethiet, een ijzerhydroxide, vernoemd.

Stolberg, Grabenstrasse

Graben kan o.a. betekenen : een verzonken gebied in het landschap of een uitgraving (vb groeve).

Stolberg, Haldenstrasse

Halden zijn de storthopen van mijnen of steengroeven.

Stolberg, Kupfermeisterstrasse

Stolberg gebruikt de slogan 'Kupferstadt' verwijzend naar de belangrijke kopersmederijen die er vroeger gevestigd waren.

De eerste 'Kupfermeister' was Leonhard Schleicher in 1575. Later kwamen nog andere protestantse Kupfermeister uit het katholieke Aachen naar Stolberg.

Belangrijke motivatie om zich in Stolberg te vestigen was de beschikbaarheid van snel stromend water om de hamers in de koperslagerijen aan te drijven.

Map [Kupfermeisterstrasse](#)
Mineral [koper](#)
Information [Kupfermeister - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, Mozartstrasse

Naar aanleiding van de 200ste herdenking van het overlijden van Wolfgang Amadeus Mozart werd het mineraal mozartiet naar hem genoemd.

Zelf had hij wel geen verband met mineralogie.

Stolberg, Steinbachstrasse

Stolberg, Steinfeldstrasse

De koperslagerij Steinfeld werd in 1679 door Johannes Peltzer opgericht (Vorderes Steinfeld) en in 1698 uitgebreid door Hermann Peltzer (Hinteres Steinfeld).

De molens werden aangedreven door water uit 6 kleine stuwmeertjes die er werden aangelegd.

In 1866 werd er een hospitaal gebouwd.

Map [Steinfeldstrasse](#)
Information [Steinfeld - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, Steinweg

Stolberg, Am Dolomitenbruch

Het mineraal dolomiet is een CaMg-carbonaat genoemd naar de Franse mineraloog/geoloog Déodat Guy Silvain Tancrède Gratet de Dolomieu (1750-1801) naar wie ook het gebergte 'Dolomieten' in Noord-Italië werd genoemd.

Stolberg, Am Schacht

Een schacht is de verticale of bijna verticale toegang tot een mijn. Horizontale tunnels zijn 'gangen'.

Stolberg, Am Steinbruch

Stolberg, Ardennenstrasse

Het mineraal ardenniet werd naar de Belgische Ardennen genoemd. Het is een orange-geel mineraal met een complexe samenstelling dat voorkomt in de buurt van Salmchateau.

Later werd een gelijkaardig mineraal met vanadium (V) ipv arseen (As) in de chemische formule gevonden in Italië en nu zijn er 2 mineralen : ardenniet-(As) en ardenniet-(V).

Stolberg, Auf dem Eisenstein

Gedegen ijzer is een zeldzaam mineraal in de aardkorst. Het komt wel veel voor in meteorieten.

In de aardkorst zal ijzer meestal oxideren of sulfides vormen.

Stolberg, Auf dem Schiefer

Schiefer of leisteen wordt in Duitsland veel voor dakbedekking gebruikt.

Stolberg, Barbarastrasse

Sint-Barbara is patrones van de mijnwerkers (en brandweer, artillerie, ...). Haar beeltenis staat aan elke mijningang opgesteld.

Stolberg, Bleiweg

Zuiver lood is een zeldzaam mineraal. Het voornaamste looderts is galeniet, PbS.

Stolberg, Galmeistrasse

Galmei is zinkerts. Het is een verouderde benaming voor een reeks zinkmineralen : smithsoniet en hemimorphiet, en ook hydrozinciet, willemiet.

Stolberg, Hüttenweg

‘Hütte’ is het geheel van installaties waarmee metaal uit ertsen wordt gewonnen. In Stolberg waren er Hütten voor lood, zink en ijzer. Ook glasfabrieken worden ‘Glashütten’ genoemd.

Map [Hüttenweg](#)
Information [Hütte - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg, In der Dell

Een Dell is een laagte in het landschap

Stolberg, Lehmkaulweg

Stolberg, Obersteinstrasse

Stolberg, Zur Alten Glashütte

In Stolberg waren er vroeger 11 Glashütten waarvan momenteel nog 1 in werking.

Deze straat ligt achter het Museum Zinkhütter Hof dat gevestigd is in een voormalige Glashütte.

Map [Zur Alten Glashütte](#)
Information [Glashütten Stolberg - Stolberg abc](#)
© Pictures Hugo Bender

Stolberg - Venwegen, Am Kalkofen

Kalk is een synthetisch product gemaakt door het branden van kalksteen in een kalkoven. Rondom Venwegen is een wandelpad 'Kalkofenweg' dat o.a. passeert langs de ruïne van een kalkoven in Hahn (Aachen).

Stolberg, Glück-Auf-Strasse

Glück Auf is de traditionele mijnwerkersgroet, o.a. alvorens de mijn in te gaan.

Ken je andere mineralogische straten in (de omgeving van) **Stolberg**
Of heb je meer informatie over deze straten ?
Stuur je info naar mka@minerant.org

Mineralogische straten in de buurgemeenten
vind je op straat.mineralogie.be/International.html#NordrheinWestfalen

Meer weten over mineralen ?
Kijk eens op www.minerant.org/MKA/index.html